

towej (za niewykonanie albo nienależyte wykonanie umowy zawartej ze spółką) bądź deliktowej (z tytułu czynów niedozwolonych, bezpodstawnego wzbogacenia itp.). Ponadto nie jest wykluczone, że członkowie organów zarządzających prostej spółki akcyjnej ponosić będą odpowiedzialność karną bądź karną skarbową w przypadku naruszenia konkretnych norm ustaw karnych.

[Odesłanie] Komentowany artykuł zawiera analogiczną treść, jak przepisy art. 291 k.s.h. oraz art. 479 k.s.h., należy zatem odesłać do komentarzy do tych artykułów.

Art. 300¹²⁴. [Szkoda przy tworzeniu spółki]

Kto, biorąc udział w tworzeniu spółki, wbrew przepisom prawa z winy swojej wyrządził spółce szkodę, jest obowiązany do jej naprawienia.

KOMENTARZ

[Odesłanie] Komentowany przepis zawiera treść analogiczną do przepisów art. 292 k.s.h. oraz art. 480 § 1 k.s.h., należy zatem odesłać do komentarzy do tych artykułów.

Art. 300¹²⁵. [Odpowiedzialność deliktowa członków organów spółki]

§ 1. Członek organu odpowiada wobec spółki za szkodę wynikłą z niewykonania lub nienależytego wykonania swoich obowiązków, w tym z niedołożenia należytej staranności wynikającej z zawodowego charakteru jego działalności lub niedochowania lojalności wobec spółki, chyba że nie ponosi winy.

§ 2. Członek organu nie narusza obowiązku dołożenia należytej staranności, jeżeli, postępując w sposób lojalny wobec spółki, działa w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, w tym na podstawie informacji, analiz i opinii, które powinny być w danych okolicznościach uwzględnione przy dokonywaniu starannej oceny.

Art. 300¹²⁶. [Odpowiedzialność solidarna]

Jeżeli szkodę, o której mowa w art. 300¹²⁴ i art. 300¹²⁵ § 1, wyrządziło kilka osób wspólnie, odpowiadają za szkodę solidarnie.

Art. 300¹²⁷. [Powództwo akcjonariusza o naprawienie szkody wyrządzonej spółce]

§ 1. Jeżeli spółka nie wytoczy powództwa o naprawienie szkody wyrządzonej jej przez członka organu lub akcjonariusza w terminie roku od dnia ujawnienia czynu wyrządzającego szkodę, każdy akcjonariusz może wytoczyć powództwo o naprawienie szkody wyrządzonej spółce.

§ 2. Na żądanie pozwanego, zgłoszone przy pierwszej czynności procesowej, sąd może nakazać złożenie kaucji na zabezpieczenie pokrycia szkody grożącej pozwanemu. Wysokość i rodzaj kaucji sąd określa według swojego uznania. W przypadku niezłożenia kaucji w wyznaczonym przez sąd terminie pozew zostaje odrzucony.

§ 3. Na kaucji służy pozwanemu pierwszeństwo przed wszystkimi wierzycielami powoda.

§ 4. Jeżeli powództwo okaże się nieuzasadnione, a powód, wnosząc je, działał w złej wierze lub dopuścił się rażącego niedbalstwa, jest obowiązany naprawić szkodę wyrządzoną pozwanemu.

Art. 300¹²⁸. [Skutki wytoczenia powództwa oraz upadłości spółki]

W przypadku wytoczenia powództwa przez akcjonariusza na podstawie art. 300¹²⁷ § 1 oraz w razie upadłości spółki osoby obowiązane do naprawienia szkody nie mogą powoływać się na uchwałę akcjonariuszy udzielającą im absolutorium ani dokonane przez spółkę zrzeczenie się roszczeń o odszkodowanie.

Art. 300¹²⁹. [Powództwo o zwrot bezprawnie dokonanej wypłaty]

Przepisy art. 300¹²⁷ i art. 300¹²⁸ stosuje się odpowiednio do roszczeń spółki o zwrot wypłat, o których mowa w art. 300²².

Art. 300¹³⁰. [Przedawnienie]

Roszczenie o naprawienie szkody przedawnia się z upływem trzech lat od dnia, w którym spółka dowiedziała się o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże w każdym przypadku roszczenie przedawnia się z upływem dziesięciu lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wyrządzające szkodę.

Art. 300¹³¹. [Sąd właściwy miejscowo]

Powództwo o odszkodowanie przeciwko członkom organów spółki oraz likwidatorom wytacza się według miejsca siedziby spółki.

KOMENTARZ

[Odpowiedzialność deliktowa] Odpowiedzialność deliktowa dotyczy członków wszystkich organów funkcjonujących w prostej spółce akcyjnej, wykracza zatem poza odpowiedzialność członków organu zarządzającego. Nie tylko podmiotowy zakres omawianej odpowiedzialności jest szeroki, również jej granice przedmiotowe mają taki charakter.

[Zakres odpowiedzialności] Powyższe osoby odpowiadają wobec spółki za szkodę wynikłą z niewykonania lub nienależytego wykonania swoich obowiązków, w tym z niedołożenia należytej staranności wynikającej z zawodowego charakteru ich działalności lub niedochowania lojalności wobec spółki, chyba że nie ponoszą winy.

[Przesłanki] Przesłanki odpowiedzialności są zatem następujące:

- po stronie spółki powstała szkoda rozumiana jako poniesione przez spółkę straty bądź utracone przez nią korzyści, które mogłaby osiągnąć,
- działanie lub zaniechanie członka organu jest bezprawne (narusza przepisy prawa powszechnie obowiązującego) albo sprzeczne z postano-

wieniami umowy spółki – wystarczające jest przy tym naruszenie tylko jednej z kategorii norm (np. wyłącznie postanowień umowy spółki), niemniej jednak poszkodowana spółka, pozywając członka organu, ma obowiązek wskazania konkretnego przepisu prawa lub jej umowy oraz sposobu, w jaki członek organu go naruszył,

- pomiędzy działaniem lub zaniechaniem członka organu a szkodą zachodzi adekwatny związek przyczynowy, czyli szkoda jest normalnym następstwem zachowania członka organu,
- zachowanie członka organu jest zawinione – przy czym ustawa wprowadza domniemanie winy. Oznacza to, że w toku ewentualnego procesu sądowego o odszkodowanie to pozwany członek organu musi wykazać, że nie ponosi winy w swoim postępowaniu. Winę należy rozumieć zarówno jako winę umyślną (celowe i świadome działanie), jak i winę nieumyślną (gdy członek organu przewiduje możliwość powstania szkody i godzi się na to, lekkomyślnie przyjmując, że szkoda nie powstanie), a także jako rażące niedbalstwo (gdy szkoda jest następstwem niedopełnienia obowiązków przez członka organu, które nie było nakierowane na spowodowanie szkody, a wynikało np. z braku ostrożności w działaniu). Ustawodawca jako przykład winy nieumyślnej wprost wskazuje niedołożenie należytej staranności wynikającej z zawodowego charakteru działalności. Ponadto, niezależnie od stopnia winy, członek organu odpowiada za szkody wywołane niedochowaniem lojalności wobec spółki.

[Brak lojalności] Brak lojalności przejawia się zachowaniem sprzecznym z interesem spółki i dotyczyć może członków wszystkich jej organów. Brakiem lojalności może być przykładowo ujawnienie istotnych informacji, nawet jeżeli nie stanowią tajemnicy przedsiębiorstwa, prowadzenie działalności konkurencyjnej, blokowanie działań spółki w celu uzyskania własnych korzyści itp. Na przesłankę tę powinni w szczególności uważać członkowie zarządu spółki, których obowiązuje ustawowy zakaz konkurencji względem spółki, bez wątpienia bowiem działalność tego typu stanowić będzie przejaw braku lojalności.